

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام خداوند رحمتگر مهربان

حم ﴿۱﴾

**فولادوند:** حاء میم

**مکارم:** حم.

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿۲﴾

**فولادوند:** سوگند به کتاب روشنگر

**مکارم:** سوگند به این کتاب آشکار.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿۳﴾

**فولادوند:** [که] ما آن را در شبی فرخنده نازل کردیم [زیرا] که ما هشداردهنده بودیم

**مکارم:** که ما آنرا در شبی پربرکت نازل کردیم، ما همواره انداز کننده بوده ایم.

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿۴﴾

**فولادوند:** در آن [شب] هر [گونه] کاری [به نحوی] استوار فیصله می یابد

**مکارم:** در آن شب که هر امری بر طبق حکمت خداوند تنظیم می گردد.

أَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿۵﴾

**فولادوند:** [این] کاری است [که] از جانب ما [صورت می گیرد] ما فرستنده [پیامبران] بودیم

**مکارم:** فرمانی بود از ناحیه ما، ما (محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) را) فرستادیم.

رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿۶﴾

**فولادوند:** [و این] رحمتی از پروردگار توست که او شنوای داناست

**مکارم:** اینها همه بخاطر رحمتی است از سوی پروردگارت که او شنونده و داناست.

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ ﴿۷﴾

**فولادوند:** پروردگار آسمانها و زمین و آنچه میان آن دو است اگر یقین دارید

**مکارم:** پروردگار آسمانها و زمین و آنچه در میان آنهاست، اگر اهل یقین هستید.

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿۸﴾

**فولادوند:** خدایی جز او نیست او زندگی می‌بخشد و می‌میراند پروردگار شما و پروردگار پدران شماست  
**مکارم:** هیچ معبودی جز او نیست، زنده می‌کند و می‌میراند، پروردگار شما و پروردگار پدران نخستین شماست.

بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ﴿٩﴾

**فولادوند:** ولی نه آنها به شك و شبهه خویش سرگرمند

**مکارم:** ولی آنها در شکند و (با حقایق) بازی می‌کنند.

فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ﴿١٠﴾

**فولادوند:** پس در انتظار روزی باش که آسمان دودی نمایان برمی‌آورد

**مکارم:** منتظر روزی باش که آسمان دود آشکاری پدید آورد.

يَعْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١﴾

**فولادوند:** که مردم را فرو می‌گیرد این است عذاب پر درد

**مکارم:** همه مردم را فرا می‌گیرد، این عذاب دردناکی است.

رَبَّنَا اكشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ ﴿١٢﴾

**فولادوند:** [می‌گویند] پروردگارا این عذاب را از ما دفع کن که ما ایمان داریم

**مکارم:** می‌گویند پروردگارا! عذاب را از ما برطرف کن که ایمان می‌آوریم

أَنَّى لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿١٣﴾

**فولادوند:** آنان را کجا [جای] پند [گرفتن] باشد و حال آنکه به یقین برای آنان پیامبری روشنگر آمده است

**مکارم:** چگونه و از کجا متذکر می‌شوند با اینکه رسول آشکار (با معجزات و منطق روشن) به سراغ آنها آمد؟

ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلِّمٌ مَّجْنُونٌ ﴿١٤﴾

**فولادوند:** پس از او روی برتافتند و گفتند تعلیم‌یافته‌ای دیوانه است

**مکارم:** سپس از او رویگردان شدند و گفتند: دیوانه‌ای است که دیگران به او تعلیم می‌دهند!

إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ﴿١٥﴾

**فولادوند:** ما این عذاب را اندکی از شما برمی‌داریم [ولی شما] در حقیقت باز از سر می‌گیرید

**مکارم:** ما کمی عذاب را برطرف می‌سازیم ولی باز به کارهای خود برمی‌گردید!

يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ ﴿١٦﴾

**فولادوند:** روزی که دست به حمله می‌زنیم همان حمله بزرگ [آنگاه] ما انتقام‌کشنده‌ایم  
**مکارم:** ما از آنها انتقام می‌گیریم در آن روز که آنها را با قدرت خواهیم گرفت، آری ما از آنها انتقام می‌گیریم.

وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ ﴿١٧﴾

**فولادوند:** و به یقین پیش از آنان قوم فرعون را بیازمودیم و پیامبری بزرگواریم و پیامبری بزرگواریم  
**مکارم:** ما قبل از اینها قوم فرعون را آزمودیم و رسول بزرگواری به سراغ آنها آمد.

أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنْ لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٨﴾

**فولادوند:** که [به آنان گفت] بندگان خدا را به من بسپارید زیرا که من شما را فرستاده‌ایم  
**مکارم:** که ای بندگان خدا آنچه را به شما دستور داده است انجام دهید و در برابر من تسلیم شوید که من فرستاده امینی برای شما هستم

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنْ آتَيْكُمْ بَسُلْطَانٌ مُّبِينٌ ﴿١٩﴾

**فولادوند:** و بر خدا برتری مجوید که من برای شما حجتی آشکار آورده‌ام  
**مکارم:** و در برابر خداوند تکبر نوزید که من برای شما دلیل روشنی آورده‌ام.

وَإِنِّي عَذْتُ رَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾

**فولادوند:** و من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می‌برم از اینکه مرا سنگباران کنید  
**مکارم:** و من به پروردگار خود و پروردگار شما پناه می‌برم از اینکه مرا متهم (یا سنگسار) کنید.

وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاَعْتَرِلُونِ ﴿٢١﴾

**فولادوند:** و اگر به من ایمان نمی‌آورید پس از من کناره بگیرید  
**مکارم:** و اگر به من ایمان نمی‌آورید لاقلاً از من کناره گیری کنید (و مانع ایمان آوردن مردم نشوید).

فَدَعَا رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾

**فولادوند:** پس پروردگار خود را خواند که اینها مردمی گناهکارند  
**مکارم:** (موسی) به پیشگاه پروردگارش عرضه داشت که اینها قومی مجرمند.

فَأَسْرِبْ بَعْبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ ﴿٢٣﴾

**فولادوند:** [فرمود] بندگانم را شبانه ببر زیرا شما مورد تعقیب واقع خواهید شد  
**مکارم:** (به او دستور داده شد) بندگان مرا شبانه حرکت ده که آنها به تعقیب شما می‌آیند.

وَأَثْرُكَ الْبَحْرِ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾

**فولادوند:** و دریا را هنگامی که آرام است پشت‌سر بگذار که آنان سپاهی غرق‌شدنی‌اند  
**مکارم:** (هنگامی که از دریا گذشتید) دریا را آرام و گشاده بگذار که آنها لشکر غرق‌شده‌ای خواهند بود.

كَمْ تَرَكَوْا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾

**فولادوند:** [وه] چه باغها و چشمه‌سارانی [که آنها بعد از خود] بر جای نهادند  
**مکارم:** چه بسیار باغها و چشمه‌ها که از خود به جای گذاشتند.

وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾

**فولادوند:** و کشتزارها و جایگاه‌های نیکو  
**مکارم:** و زراعتها و قصرهای جالب و گرانبه!

وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾

**فولادوند:** و نعمتی که از آن برخوردار بودند  
**مکارم:** و نعمتهای فراوان دیگر که در آن متنعم بودند.

كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخِرِينَ ﴿٢٨﴾

**فولادوند:** [آری] این چنین [بود] و آنها را به مردمی دیگر میراث دادیم  
**مکارم:** اینچنین بود ماجرای آنها و ما اینها را میراث برای اقوام دیگر قرار دادیم.

فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنظَرِينَ ﴿٢٩﴾

**فولادوند:** و آسمان و زمین بر آنان زاری نکردند و مهلت نیافتند  
**مکارم:** نه آسمان بر آنها گریست و نه زمین و نه به آنها مهلتی داده شد.

وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾

**فولادوند:** و به راستی فرزندان اسرائیل را از عذاب خفت‌آور رهانیدیم  
**مکارم:** ما بنی اسرائیل را از عذاب ذلت‌بار نجات بخشیدیم.

مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾

**فولادوند:** از [دست] فرعون که متکبری از افراطکاران بود  
**مکارم:** از فرعون، که مردی متکبر و از اسرافکاران بود.

وَلَقَدْ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾

**فولادوند:** و قطعاً آنان را دانسته بر مردم جهان ترجیح دادیم

**مکارم:** ما آنها را با علم خویش بر جهانیان برگزیدیم و برتری دادیم.

وَآتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ ﴿٣٣﴾

**فولادوند:** و از نشانه‌ها [ی الهی] آنچه را که در آن آزمایشی آشکار بود بدیشان دادیم

**مکارم:** و آیاتی (از قدرت خویش) به آنها دادیم که آزمایش آشکاری در آن بود (ولی آنها کفران کردند و مجازات شدند).

إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾

**فولادوند:** هر آینه این [کافران] می‌گویند

**مکارم:** اینها (مشرکان) می‌گویند:

إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُنشَرِينَ ﴿٣٥﴾

**فولادوند:** جز مرگ نخستین دیگر [واقع‌های] نیست و ما زنده‌شدنی نیستیم

**مکارم:** مرگ ما جز همان مرگ اول نیست (و هرگز زنده نخواهیم شد)

فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾

**فولادوند:** اگر راست می‌گویید پس پدران ما را [باز] آورید

**مکارم:** اگر راست می‌گوئید پدران ما را زنده کنید (تا گواهی دهند)

أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبِعَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٣٧﴾

**فولادوند:** آیا ایشان بهترند یا قوم تبع و کسانی که پیش از آنها بودند آنها را هلاک کردیم زیرا که گنهگار بودند

**مکارم:** آیا آنها بهترند یا قوم تبع و کسانی که پیش از آنان بودند؟ ما آنها را هلاک کردیم چرا که مجرم بودند.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿٣٨﴾

**فولادوند:** و آسمانها و زمین و آنچه را که میان آن دو است به بازی نیافریده‌ایم

**مکارم:** ما آسمانها و زمین و آنچه در میان این دو است بیهدف نیافریدیم.

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

**فولادوند:** آنها را جز به حق نیافریده‌ایم لیکن بیشترشان نمی‌دانند

**مکارم:** ما آن دو را فقط به حق آفریدیم، ولی اکثر آنها نمی‌دانند.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾

**فولادوند:** در حقیقت روز جدا سازی موعدها همه آنهاست

**مکارم:** روز جدائی (حق از باطل) وعدهگاه همه آنهاست.

يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَى عَنْ مَوْلَى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾

**فولادوند:** همان روزی که هیچ دوستی از هیچ دوستی نمی‌تواند حمایتی کند و آنان یاری نمی‌شوند

**مکارم:** روزی که هیچ دوستی کمترین کمکی به دوستش نمی‌کند و از هیچ سو یاری نمی‌شوند.

إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾

**فولادوند:** مگر کسی را که خدا رحمت کرده است زیرا که اوست همان ارحم‌مندان

**مکارم:** مگر کسی که خدا او را مورد رحمت قرار داده، و او عزیز و رحیم است.

إِنَّ شَجَرَةَ الزُّقُومِ ﴿٤٣﴾

**فولادوند:** آری درخت زقوم

**مکارم:** درخت زقوم...



طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾

**فولادوند:** خوراک گناه پیشه است

**مکارم:** غذای گنهکاران است.

كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾

**فولادوند:** چون مس گداخته در شکمها می‌گدازد

**مکارم:** همانند فلز گداخته در شکمها می‌جوشد.

كَغَلِيِّ الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾

**فولادوند:** همانند جوشش آب جوشان

**مکارم:** جوششی همچون آب سوزان.

خُذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾

**فولادوند:** او را بگیرید و به میان دوزخش بکشانید

**مکارم:** این کافر مجرم را بگیرید و به میان دوزخ پرتابش کنید.

ثُمَّ صَبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾

**فولادوند:** آنگاه از عذاب آب جوشان بر سرش فرو ریزید

**مکارم:** سپس بر سر او از عذاب سوزان بریزید!

ذُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾

**فولادوند:** بچش که تو همان ارجمند بزرگواری

**مکارم:** (به او گفته می‌شود) بچش که (به پندار خود) بسیار قدرتمند و محترم بودی!

إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ ﴿٥٠﴾

**فولادوند:** این است همان چیزی که در باره آن تردید می‌کردید

**مکارم:** این همان چیزی است که پیوسته در آن تردید می‌کردید.

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾

**فولادوند:** به راستی پرهیزگاران در جایگاهی آسوده [اند]

**مکارم:** پرهیزکاران در جایگاه امن و امانی هستند.

فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٢﴾

**فولادوند:** در بوستانها و کنار چشمه‌سارها

**مکارم:** در میان باغها و چشمه‌ها.

يَلْبَسُونَ مِنْ سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾

**فولادوند:** پرنیان نازک و دیبای ستبر می‌پوشند [و] برابر هم نشسته‌اند

**مکارم:** آنها لباسهایی از حریر نازک و ضخیم می‌پوشند، و در مقابل یکدیگر می‌نشینند.

كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾

**فولادوند:** [آری] چنین [خواهد بود] و آنها را با حوریان درشت‌چشم همسر می‌گردانیم

**مکارم:** اینچنینند بهشتیان، و آنها را با حور العین تزویج می‌کنیم.

يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾

**فولادوند:** در آنجا هر میوه‌ای را [که بخواهند] آسوده خاطر می‌طلبند

**مکارم:** آنها هر نوع میوه‌ای را بخواهند در اختیارشان قرار می‌گیرد، و در نهایت امنیت به سر می‌برند.

لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾

**فولادوند:** در آنجا جز مرگ نخستین مرگ نخواهند چشید و [خدا] آنها را از عذاب دوزخ نگاه می‌دارد

**مکارم:** هرگز مرگی جز همان مرگ اول (که در دنیا چشیده‌اند) نخواهند چشید و خداوند آنها را از عذاب دوزخ حفظ می‌کند.

فَضْلًا مِّن رَّبِّكَ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾

**فولادوند:** [این] بخششی است از جانب پروردگار تو این است همان کامیابی بزرگ

**مکارم:** این فضل و بخششی است از سوی پروردگارت، و این پیروزی بزرگی است.

فَإِنَّمَا يَسِرَّنَاهُ بِلسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

**فولادوند:** در حقیقت [قرآن] را بر زبان تو آسان گردانیدیم امید که پند پذیرند

**مکارم:** ما آن (قرآن) را بر زبان تو آسان ساختیم تا متذکر شوند.

فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

**فولادوند:** پس مراقب باش زیرا که آنان هم مراقبند

**مکارم:** (اما اگر پذیرا نشدند) منتظر باش آنها نیز منتظرند (تو منتظر پیروزی الهی و آنها منتظر عذاب و شکست باشند).

